

Podružbljanje aktivnosti

(NADALJEVANJE
S 1. STRANI)

Že v uvodu predsednika OK ZRVS Franja Bava je bilo ugotovljeno, da gre za bogato aktivnost, ki jo člani ZRVS razvijajo domala na vseh področjih dela in življenja. Iz dneva v dan je več članov ZRVS vključenih v neposredne obrambne priprave, usposabljanje in delovanje v SZDL kot frontni organizaciji. V delegacijah za skupščino občine in skupščine samoupravnih interesnih skupnosti ter v društvenih organizacijah in društvih je aktivna velika večina članov ZRVS.

Tako bogata aktivnost in zavzetost za reševanje številnih problemov, ki zadevajo graditev novih družbenih odnosov, kaže na to, da je ta organizacija že zdavnaj prerasla iz ozkih strokovnih na širša družbenopolitična torišča delovanja.

Krajevne organizacije ZRVS so ustanovljene v trinajstih KS, v preostalih so ustanovljeni aktivni ZRVS, člansko pa se povezujejo v sosednji KO ZRVS. Poleg teh obstajajo aktivni ZRVS pri vseh osnovnih šolah. Ti zlasti skrbijo za usmerjanje mladine v vojaške šole in poklice ter zunajšolsko obrambno vzgojo, pripravljajo in sodelujejo pri izvedbah obrambnih dni, ustanavljajo strelske krožke in prirejajo različna tekmovanja.

Poleg naštetih aktivnosti člani ZRVS izvajajo obvezni program vzgoje za starešine, organizirajo tekmovanja in pohode, vodijo akcijo Naša obramba v vsako družino, usmerjajo mlade v vojaške poklice, posvečajo vso skrb kadrovanju v ZRVS in sprejemanju v ZKS, ter skrbijo za napredovanje in odlikovanja.

Ko so člani izvršnega odbora predsedstva govorili o bogati aktivnosti organizacij ZRVS, so menili, da je treba o družbeni vlogi ZRVS govoriti na sejah predsedstva KK SZDL ter aktivnosti članov ZRVS še bolj vpeti v okvire SZDL na vseh ravneh organiziranja. Pri tem je treba izhajati iz družbenega položaja in vloge ZRVS ter njene razvijane aktivnosti pri podružbljanju obrambnih zadev.

IVAN KUJAR

● DVAJSET LET NAŠEGA GLASILA

Moje Moste

Zapisal naj bi nekaj spominov na svoje sodelovanje z občinskim glasilom. Priznati pa moram, da se mi spominsko pisanje v tej zvezi kar nekam upira, saj z Našo skupnostjo v bistvu še nisem prenehal sodelovati in tudi ne mislim. Tudi ta trenutek imam namreč trden namen, da se prej kot slej — če ne prej, ob svoji upokojitvi — vrnem k Naši skupnosti kot njen kronist in zvest popisovalec vseh tistih drobnih dogodkov, ki jih nemalokrat enačimo z življenjem samim. Ne mislim pa seveda samo popisovati, ampak tudi primerjati in ugotavljati — primerjati in ugotavljati, kaj sem bil kot Moščan živel nekdanj in kaj živim danes, in slednjič tako — sredi oprijemljivega sveta, oborožen s stvarnimi podatki in nezmotljivimi primerjavami — potegniti nekakšno obračunsko črto. Življenje človekove najžje domovine je namreč hote ali ne hote tudi človekova osebna skušnjava.

Res pa je, da je neko obdobje sodelovanja z Našo skupnostjo že za mano. In da je prav to obdobje tisto, ki me opredeljuje za kronista.

Bilo je okrog leta 1963, ko

me je prijatelj Bogdan Šturm, tedanji urednik, povabil k sodelovanju pri občinskem glasilu. Privolil sem brez razmišljanja, skoraj nagonsko, ne da bi se povsem jasno zavedel, kaj mi pravzaprav manjka, in ne da bi slutil pretrese, ki me čakajo. Dotlej sem namreč že polnih deset let živel v »velikem« svetlu slovenske odrešeniške literature, v nekoliko pretencioznem svetu večnih resnic, v katerem sem že zgubil ne le spomin na svojo mladost, temveč tudi človeško resničnost. In ko sem se vrnil iz megljenih višav v domačo ulico, k drobnim, vsakdanjim problemom mojih sosedov, edinih stvarnih ljudi, je bilo najmanj tako, kot da sem se po dolgi odsotnosti vrnil k samemu sebi. Naj so bili problemi, o katerih sem pisal, še tako nepomembni — zobna ambulanta in Javnih skladišč ali vodovod na Prežganju —, vsi so imeli težo zemljepisne resničnosti, brez katere je pripravljen človekov duh kar takoj zabloditi.

In ko sem se ukvarjal z njimi, s stvarnimi problemi stvarnih ljudi, sem kar čutil, kako postajam spet celovit, sam sebi zvest, zaresen. In kako tudi moje sanje, ki se jih nikoli nisem odrekal, postajajo vse bolj in bolj nabite z resničnostjo.

Naključje pa je hotelo, da je »veliki« svet literature prišel za mano in me spet iztrgal iz te očarljive konkretnosti. Prišlo je do tiste nesrečne uprizoritve Tople grede v Križankah, zoper katero so protestirali zadržniki in politiki in do katere tudi tedanji moščanski velmožje niso mogli ostati povsem ravnodušni. Umakniti sem se moral, vendar povsem umakniti se nisem več mogel, zakaj življenjska resničnost mi je postala preveč dragocena. Tako sem se le preusmeril, iz Naše skupnosti v športni park Kodeljevo, spet h konkretnemu delu in h konkretnim ljudem.

MARJAN ROŽANC

● SAMOUPRAVNO ORGANIZIRANJE UPORABNIKOV STANOVANJSKIH OBJEKTOV — POGOJ ZA URESNIČEVANJE DRUŽBENOEKONOMSKIH ODNOSOV V STANOVANJSKEM GOSPODARSTVU

Stanovalec je organiziran uporabnik

Izhodišča za oblikovanje pravil samoupravnega obnašanja uporabnika — stanovalca

(Nadaljevanje iz prejšnje številke)

3. Pravice in dolžnosti delavcev, ki opravljajo naloge in opravila hišnikov, so povsem zakonodajno opredeljene v sedanji zakonodaji in drugih splošnih posamičnih aktih. Z izjemo nekaj redkih primerov pa so v praksi rezultati povsem drugačni.

Zato je na zborih stanovalcev potrebno o vseh znanih pojavih in na pol razčiščenih odnosih zavzeti dokončno stališča in tudi uvajati sankcijske ukrepe, istočasno pa poiskati najracionalnejšo in samoupravno organiziranost uporabnikov najustreznejšo obliko pri sklepanju delovnih razmerij s hišniki, in sicer tako, da bo prišlo do neposrednega povezovanja interesov in odgovornosti med uporabniki, hišniki v vlogi gospodarja objekta in delov naselja in krajevne skupnosti, na ravni katere bomo morali probleme gospodarjenja postavljati na skupni imenovalec.

Vsi skupaj bomo morali slej ko prej spoznati, da stanovanje, ki ga uporablja hišnik in njegova družina, ni zgolj socialno ekonomska dobrina, ampak da je ob opravljanju njegovih delovnih dolžnosti predvsem sredstvo za učinkovitejšo organiziranje njegovega osebnega dela. Če te dolžnosti opravlja malomarno ali pa jih sploh ne opravlja, potem ni podlage, da bi lahko še naprej namensko uporabljal stanovanje, katerega stroške nakupa so razmerno nosijo praviloma kupci objekta.

4. Zaradi prešibke obveščeni stanovalcev o njihovih dejanskih pravicah in dolžnostih ter zaradi pomanjkanja tistih pomembnih informacij, na osnovi katerih lahko zbori tudi nedvoumno odločajo, je prišlo vse prepogosto do neljubih naspotij, zmot in konfliktov. Interes stanovalcev za organizirano odstranjevanje problemov in konfliktov je pričel popuščati.

Dosedanje oblike obveščanja je bila v večini primerov preveč toga in odmaknjena od neposrednega uporabnika, to je stanovalca in združenega dela. Informacije so bležale ali na ravni hišnega sveta ali pa obvisela na oglasnih deskah. Prav tako so tudi gradiva v vsebino, ki je bila namenjena uporabnikom, ni uspešno prilagajala dinamičnemu razvoju naše celotne družbe. Vse spremembe na področju družbenih, predvsem pa ekonomskih in socialnih norm bi morali hitreje upoštevati pri sestavljanju gradiv in posredovanju informacij, namenjenih uporabnikom sredstev stanovanjskega gospodarstva.

Zato so se tudi zbori stanovalcev do sedaj v večini primerov sestajali po sili razmer. Vsebine razprav in sklepov na zborih niso imele praktično nič ali pa zelo malo skupnega s sistemom samoupravnega odločanja pri razporejanju in porabi sredstev stanovanjskega gospodarstva. Prepogosti so zbori razpravljali o zadevah, ki bi jih po svojih pro-

fesionalnih dolžnostih morali že davno prej opraviti za to odgovorni stanovalci ali delavci, zaposleni v hišah, tj. hišniki ali organizacije, ki so bile pooblašene na področju stanovanjskega in komunalnega gospodarstva za storitve in vzdrževanje stanovanjskih objektov in naprav, za red in varstvo okolja v stanovanjskih naseljih.

Premnogokrat so stvari reševali samo še s pomočjo nekaterih posameznikov — entuziastov, ki so imeli razvit širši socialni in samoupravni občutek do urejanja stavbe in njene neposredne okolice. Prav ti posamezniki pa so se znašali v krivičnem položaju, kajti problem gospodarjenja s stanovanjskim objektom in upravljanje s sredstvi stanovanjskega gospodarstva je naš skupni problem, ki ne more biti prepuščen zgolj skučajni pripravljenosti in dobri volji posameznikov.

Vsi taki in še drugi pojavi so bili torej vzrok, da se je samoupravna organiziranost in dejavnost uporabnikov pričela in tudi končala samo na ravni formalne organiziranosti in formalno postavljenih odnosov, hkrati pa so nakazovali tipične primere stihijskega reševanja problemov, kar ni imelo nič skupnega s sistemom smotrnega, racionalnega, planiranega gospodarjenja uporabnikov, s stanovanjskimi objekti in njihovo neposredno okolico, oziroma s celotnim naseljem.

Za gospodarjenje s stanovanjskimi objekti je predvsem odgovoren uporabnik. Ta njegova osnovna funkcija je nedvoumno opredeljena v družbenih dokumentih in odgovarjajoči zakonodaji. Od tod tudi izhajajo njegove pravice do neposrednega odločanja o načinu združevanja in uporabi vseh sredstev v okviru stanovanjskega gospodarstva.

ODGOVORNOST uporabnikov stanovanjskega objekta je opredeljena z naslednjimi elementi:

1. da trajno, v skladu s postavljenimi normami (izraženimi v odstotkih od vrednosti točkovane stanovanjske enote) združujejo mesečno potrebna sredstva v okviru stanarine, ki jo sestavljajo:

- amortizacija v višini 30 % od zneska stanarine,
- investicijsko vzdrževanje v višini 40 % od zneska stanarine,
- tekoče vzdrževanje v višini 18 % od zneska stanarine in
- sredstva za kritje stroškov administrativno tehničnih storitev in zakonske obveznosti v okviru upravljanja s stanovanjskim skladom v višini 22 % od zneska stanarine;

(Op.: Vrednosti odstotkov so navedene za leto 1978 in jih je potrdila skupščina samoupravne stanovanjske skupnosti občine Ljubljana Moste-Polje, za leto 1979 pa bodo določene po sprejetju zaključnega računa.)

2. da trajno pokrivajo tekoče stroške obratovanja in druge stroške, ki nastajajo v zvezi s klepi zbora stanovalcev (npr. vgraditev skupnih anten, ureja-

nje zelenice, dodatno opremljanje skupnih prostorov itd.);

3. da v skladu z razpoložljivimi sredstvi in predpisanimi sanitarne — tehničnimi pogoji trajno vzdržujejo vse tisto, kar kot uporabniki tudi uporabljajo. To ni omejeno zgolj na stanovanja, ampak se nanaša na vse skupne naprave in prostore, torej na objekte v celoti in na njegovo neposredno okolico;

4. da kot dobri gospodarji in v skladu z razpoložljivimi možnostmi pravočasno planiramo potrebna investicijska in tekoča vzdrževalna dela ter da po možnosti v okviru tega tudi dolgoročno predvidevajo ustrezne ukrepe.

PRAVICE uporabnikov so opredeljene med drugim, predvsem s tem,

1. da trajno pridobivajo informacije o gibanju in stanju vseh finančnih sredstev, ki jih redno mesečno združujejo ali odvajajo v okviru pokrivanja tekočih mesečnih stanovanjskih stroškov in jih sestavljajo:

- stanarina, z elementi:
  - amortizacija,
  - investicijsko vzdrževanje,
  - tekoče vzdrževanje,
  - stroški upravljanja ter zakonske obveznosti;
- obratovalni stroški:
  - ogrevanje,
  - topla in mrzla voda,
  - elektrika,
  - odvoz smeti,
  - okolje,
  - stroški gospodarjenja (hišnik),
  - stroški čiščenja,
  - stroški upravljanja — delo hišnega sveta,
  - rezervni sklad ipd.;
- drugi stroški:
  - npr. plačila anuitet kredita za vzdrževalna dela večjega obsega, za remont ipd.;

2. da trajno spremljajo sredstva amortizacije in investicijskega vzdrževanja, ki jih na podlagi samoupravnega sporazumevanja začasno ali kot solidarnostna združujejo za druge namene v okviru stanovanjskega naselja, krajevne skupnosti, občine ali mesta Ljubljane;

3. da sodooločajo pri vsakoletnem opredeljevanju posamičnih zneskov v okviru stanarine;

4. da pravočasno »dobijo« s strani pooblaščenih organizacij za vzdrževanje stanovanjskega fonda v razpravo strokovne ocene in predloge planov za investicijska in tekoča vzdrževalna dela;

5. da v skladu s sprejetimi plani samostojno in racionalno uporabljajo lastna sredstva, ki jih v okviru stanarin združujejo za tekoče vzdrževanje;

6. da uveljavljajo zahteve po pravočasnem ukrepanju s strani odgovornih organizacij in skupnosti pri vzdrževanju objekta in

7. da pravočasno v garancijskem roku uveljavljajo zahteve glede pomanjkljivosti, ki so nastale zaradi namarnosti in drugih napak projektantov, graditeljev ali prodajalcev za trg.

Skupščina samoupravne stanovanjske skupnosti občine Ljubljana Moste — Polje

PREDSTAVLJAMO VAM ● PREDSTAVLJAMO VAM ● PRED

Krajevna skupnost Dolsko

● ZA VEČJO IN HITREJŠO RAZVITOST

Sodelovanje vseh krajanov

V drugem delegatskem mandatnem obdobju moramo uresničevati še obsežnejše in zahtevnejše naloge kot v prvem. Vse napore vlagamo, da bomo kolikor mogoče uresničili planske naloge, ki smo jih začrtali za srednjeročno obdobje 1976 — 1980. Pričeli pa smo že s prvimi aktivnostmi za izdelavo srednjeročnega programa razvoja naše KS za obdobje 1981 — 1985 ter s pripravo dolgoročnega planskega dokumenta Ljubljana 2000, ki ju bomo morali izdelati čimrelnjeje, da bosta odraz naših potreb in možnosti. Pri vseh teh delih izhajamo iz osnovnega izhodišča, da spada naša KS med najmanj razvite, površinsko pa med največje v naši občini. Zato želimo, da bi razliko med razvitejšimi in našo KS, ob solidarnem sodelovanju na občinski mestni ravni ter s prostovoljnimi prispevki naših občanov v delu, materialu in denarju, čimbolj zmanjšali.

Spoprijeti se bomo morali s številnimi komunalnimi problemi, ki tarejo naše občane, saj jih precejšnje število še nima zdrave pitne vode, nikjer nimamo kanalizacije, na posameznih področjih še nimamo zadovoljive električne napetosti, nekatere ceste so v zelo slabem stanju.

Nujno bomo morali izboljšati preskrbo prebivalstva, urediti obstoječe in na novo zgraditi prostore za kulturno dejavnost, šolske prostore, vzgojnovarstvene objekte, nekatere telesnokulturne objekte ipd.

Na družbenopolitičnem področju moramo poživiti aktivnost vaških odborov SZDL povsod, kjer še niso začeli zadovoljivo delati. Od njihove aktivnosti je v marsičem odvisno hitreje reševanje nekaterih problemov. Posebno to velja tam, kjer je neobhodno potrebno sodelovanje krajanov s prostovoljnimi delom in prispevki.

Mladim je treba pri delu pomagati, da bodo dosegli še boljše uspehe kot do sedaj.

Naše prizadevanje pa mora biti

Predsednik sveta

Franc Horvat, rojen 1. 1944, pravnik, stanuje v Lazah št. 25 a

Predsednik skupščine

Karel Škarja, rojen 1. 1933, visoko kvalificirani avtomobanik, stanuje v Dolskem št. 74

usmerjeno tudi na čimširše podružbljanje nalog na področju ljudske obrambe in družbene samozastite.

Za uresničenje vseh zadanih ciljev in nalog bo potrebno sodelovanje vseh krajanov naše KS.

Predsednik skupščine
Karel Škarja

Predsednik KK SZDL

Franc Gradišek, rojen 1. 1931, prosvetni delavec, stanuje v Senožetih št. 16

Za človeka in humane odnose

(Nadaljevanje s 1. strani)

S preoblikovanjem številnih in prostorsko prevelikih KS, organiziranjem samoupravnega življenja in vključevanja vse večjega števila krajanov v hišno samoupravo, družbenopolitično delo, še zlasti v sekcijsko delo socialistične zveze, bomo odpravili nekatere slabosti in zmanjšali odtujenost med ljudmi.

Socialistična zveza, še zlasti komunisti, morajo biti pobud-

niki in idejni nosilci ustanavljanja hišnih, uličnih, terenskih, vaških in drugih odborov SZDL. Krajevne konference SZDL morajo organizirati sekcije SZDL, v katerih bodo razrešili številna vprašanja občanov.

Ko so člani mestne konference ZKS govorili o teh vprašanjih, so v sklepih poudarili: »Zveza komunistov in druge družbenopolitične organizacije morajo delovati kot ustvarjalna, gotranja sila krajevne samouprave, kot te-

meljni pobudnik in usmerjevalec aktivnosti vseh delovnih ljudi, pri čemer je posebej pomembno, da se javno opredeli in razmeji specifične naloge posamezne družbenopolitične organizacije v KS.«

Ta citat jasno kaže, da gre za zahtevne in odgovorne naloge, kjer moramo sodelovati vsi, kajti le od krajanov posamezne KS in njihovih zavestnih sil je odvisno, kakšna bo KS jutri.

IVAN KUJAR